

मानवीय सहायताकर्मीहरूका लागि यौन आचरणका नियमहरू :

मानवीय सहायताकर्मीहरू अनुशासित हुनु पर्दछ । यौन सम्बन्धी खराब व्यवहारका कारणले मानवीय सहायताकर्मीहरूलाई कारवाही हुन सक्छ, र उनीहरू निलम्बन पनि हुन सक्छन् । मानवीय सहायताकर्मीहरूले निम्न नियमहरू पालना गर्नुपर्ने हुन्छ :

- यदि उनीहरूको देशमा गैरकानुनी नभएता पनि मानवीय सहायतामा लागेकाहरूले १८ वर्ष उमेर भन्दा मुनिका व्यक्ति सँग कुनै पनि किसिमको यौन सम्बन्ध राख्न पाउने छैनन् । संलग्न व्यक्तिको उमेर थाहा छैन भन्ने बहाना कुनै पनि अवस्थामा मान्य हुने छैन ।
- मानवीय सहायताकर्मीहरूले यौन सम्पर्कका लागि पैसा, जागिर, सामग्री वा सेवाहरू प्रदान गर्न पाउँदैनन् । सहायताका लागि आएको सामग्री र सेवा सुविधाहरू समेत यौन कार्यको लागि साटून पाइने छैन । मानवीय सहायताकर्मीहरूले यस्ता सेवा सुविधा पाउने प्रलोभन देखाएर र कसम खाएर, कोही पनि व्यक्तिलाई आत्मग्लानी हुने वा यौन शोषण गर्ने कार्य गर्न पाउने छैनन् । यो नियम यौन कर्मीलाई पैसा दिई आफु सँग यौन सम्पर्क गर्न अनुरोध गर्नुमा पनि लागु हुन्छ ।
- मानवीय सहायतामा लागेकाहरू सँग कसले सेवा तथा सामग्रीहरू पाउनेछन् भन्ने कुराको अधिकार हुन्छ । यसले गर्दा उनीहरू सहायता आवश्यक भएका व्यक्तिहरू माझ शक्तिको केन्द्रमा हुन्छन् । यो कारणले मानवीय सहायतामा लागेका संस्थाहरूले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई मानवीय सहयोग तथा आपतकालिन अवस्थामा रहेका कसै सँग पनि यौन सम्बन्ध नराख्न कडा निर्देशन दिएका हुन्छन् । नत्र यस्ता गतिविधिहरूले मानवीय सहायता गर्ने कार्यलाई कम इमानदार र अपत्यारिलो बनाउँछ ।
- यदि मानवीय सहायतामा लागेका व्यक्तिलाई आफ्नो संस्था वा कुनै मानवीय सहायतामा लागेका संस्थाको कोही व्यक्तिले मानवीय सहायतामा लागेकाहरूले पालना गर्नुपर्ने यौन दुर्व्यवहार सम्बन्धी नियमहरू पालना नगरेको शंका लागेमा वा थाहा पाएमा, उनीहरूले सो कुराको आफ्नो संस्थाले बनाएको प्रकृत्या अनुरूप जानकारी गराउनु पर्छ ।
- मानवीय सहायतामा लागेका व्यक्तिहरूले यस्तो काम गर्ने वातावरणको श्रृजना गर्नु पर्छ जसले अमान्य यौन व्यवहार रोक्छ र आफ्नो नियम अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीहरूलाई यौन व्यवहार नगर्न प्रेरित गर्छ । सबै प्रबन्धकहरू यस्ता संरचनाको निर्माण गर्न र सो को निरन्तरता राख्न जिम्मेवार हुनुपर्छ ।

IASC यौन शोषण र दुर्व्यवहार सम्बन्धी सिद्धान्तहरू यहाँ उपलब्ध छन् :

http://www.pseataaskforce.org/uploads/tools/sixcoreprinciplesrelatingtosea_iasc_english.doc

यस सहज भाषाको संस्करण IASC Task Team on Accountability to Affected Populations and Protection from Sexual Exploitation and Abuse तथा Translators without Borders (सिमाना नभएका अनुवादकहरू) को सहकार्यमा तयार गरिएको हो ।